

Hanodabaşılığı faaliyetinin ticari organizasyon içerisinde ifa edilmesi durumunda vergilendirme hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 37-2774
Tarih	13.09.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 37-2774

13/09/2012

Konu : Hanodabaşılığı faaliyetinin ticari organizasyon içerisinde ticari faaliyet olarak değerlendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, adresinde gerçek usulde faaliyette bulunduğunuz çay ocağı işletmeciliğinin yanında hanodabaşılığı işi ile de iştigal ettiğiniz, hanodabaşılığı faaliyetinden elde ettiğiniz gelirinizi fatura ederek ticari kazancınıza dahil ettiğiniz belirtilerek bağlı bulunduğunuz Vergi Dairesi Müdürlüğünce, hanodabaşılığı faaliyetinizin ticari kazançla ilişkilendirilmeksizin diğer ücret kapsamında vergilendirilmesi gerektiğinin tarafınıza bildirilmesi nedeniyle konuya ilişkin Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere Gelir Vergisi Kanununun 4369 sayılı Kanunla değişik 64 üncü maddesinde;

"Aşağıda yazılı hizmet erbabının safi ücretleri takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının % 25'idir.

1- Kazançları basit usulde tespit edilen ticaret erbabı yanında çalışanlar,

2- Özel hizmetlerde çalışan şoförler,

3- Özel inşaat sahiplerinin ücretle çalıştırdığı inşaat işçileri,

4- Gayrimenkul sermaye iradı sahibi yanında çalışanlar,

5- Gerçek ücretlerinin tespitine imkan olmaması sebebiyle Danıştay'ın müspet mütalaasıyla Maliye Bakanlığı'nca bu kapsama alınanlar,

Diğer ücretler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bunlar beyannameye ithal edilmez." hükümleri yer almış olup maddenin 5 inci bendi gereğince, 4369 sayılı Kanundan önce götürü usul deyimine bağlı olarak yapılmış olan düzenleme içinde gerçek ücretlerinin tespitine imkan olmaması sebebiyle Danıştay'ın müspet mütalaasıyla Maliye Bakanlığı'nca bu şekilde kapsama alınmış olanlar muhtelif tebliğlerle açıklanmıştır.

Aynı tebliğlerdeki açıklamaların 4369 sayılı Kanunla diğer ücret olarak nitelenmeye başlanmış ücretler açısından da geçerli olması icap edeceğinden 76 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği ile bahis konusu ücretlileri gösterir cetvele Danıştay'ın müspet mütalaası alınarak hanodabaşlıları da eklendiğinden bunların elde ettikleri ücretlerin diğer ücret olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrasında her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu, maddenin dördüncü fıkrasında ticari kazancın Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve bu kanunda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edildiği belirtilmiştir.

Ticari faaliyet, bir tür emek ve sermaye organizasyonuna dayanmakta olup, kazanç sağlama niyet ve kastının bulunup bulunmaması böyle bir organizasyon tarafından icra edilen faaliyetin " ticari faaliyet " olma niteliğine etki etmemektedir. Ancak, bir faaliyetin " ticari faaliyet " sayılabilmesi için, kazanç sağlama niyet ve kastı gerekmemekle birlikte, faaliyeti icra eden organizasyonun bütün unsurlarıyla birlikte değerlendirildiğinde kazanç sağlama potansiyeline sahip olması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Buna göre, hanodabaşılığı faaliyeti ile iştigal edenlerin bu faaliyetlerinden elde edecekleri gelirin diğer ücret olarak kabul edilmesi gerekmekte olup, söz konusu faaliyetin bir ticari organizasyon içinde yapılması halinde ise, elde edilen gelirin Gelir Vergisi Kanununun ticari kazançla ilişkin hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle hanodabaşılığı faaliyetini aynı işyerinde (handa) çay ocağı işletmeciliğinden dolayı tesis edilmiş olan gerçek usul ticari kazanç mükellefiyetinize bağlı organizasyon içerisinde ifa ettiğiniz ve odabaşı ücretlerini fatura düzenlemek suretiyle tahsil ettiğiniz dikkate alındığında, söz konusu faaliyetinizden elde edeceğiniz gelirin de ticari faaliyetin bir unsuru olarak ticari kazancınıza dahil

edilmek suretiyle vergilendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026